

Bruselj, 24. januar 2024
(OR. en)

5785/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0009(NLE)

UD 12
COMER 16
MED 7
WTO 11

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	23. januar 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 19 final
Zadeva:	Predlog - SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Pridružitvenem svetu, ustanovljenem z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani, glede spremembe Protokola 4 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 19 final.

Priloga: COM(2024) 19 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.1.2024
COM(2024) 19 final

2024/0009 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Pridružitvenem svetu, ustanovljenem z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani, glede spremembe Protokola 4 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki se v imenu Unije zastopa v Pridružitvenem svetu Pridružitvenega sporazuma med EU in Egiptom v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o spremembi Protokola 4 k Pridružitvenemu sporazumu med EU in Egiptom.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1 Evro-mediteranski sporazum o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani

Cilj Evro-mediteranskega sporazuma o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani¹ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je vzpostaviti pogoje za postopno liberalizacijo blagovne menjave, trgovine s storitvami in kapitalom. Sporazum je začel veljati 1. junija 2004.

2.2 Pridružitveni svet

Pridružitveni svet, ustanovljen v skladu z določbami člena 74 Sporazuma, se lahko odloči, da bo spremenil določbe Protokola 4 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja (člen 3 Protokola 4²). Pridružitveni svet oblikuje odločitve in priporočila po dogovoru med pogodbenicama (člen 76 Pridružitvenega sporazuma).

2.3 Predvideni akt Pridružitvenega sveta

Pridružitveni svet bo na svoji naslednji seji ali z izmenjavo pisem sprejel sklep o spremembi določb Protokola 4 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je uvesti dve spremembi določb Protokola 4 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja, kot je opisano v oddelku 3.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenici v skladu z odstavkom 2 člena 76 Pridružitvenega sporazuma.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Splošno ozadje

Regionalna konvencija o panevro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) vsebuje določbe o poreklu blaga, s katerim se trguje v okviru posameznih sporazumov, sklenjenih med pogodbenicami. EU in Egipt sta podpisala Konvencijo 15. junija 2011 oziroma 9. oktobra 2013.

EU in Egipt sta deponirala listini o sprejetju pri depozitarju Konvencije 26. marca 2012 oziroma 23. aprila 2014. Zato je Konvencija v skladu z njenim členom 10(2) začela veljati za EU in Egipt 1. maja 2012 oziroma 1. junija 2014.

Člen 6 Konvencije določa, da vsaka pogodbenica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se Konvencija dejansko uporablja. V ta namen bi moral Pridružitveni svet, ustanovljen z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami

¹ UL L 304, 30.9.2004, str. 39.

² UL L 334, 22.12.2015, str. 64.

članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani, sprejeti sklep o uvedbi pravil Konvencije v skladu s Protokolom 4 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja. To se je doseglo tako, da se je v Protokol 4 vključilo sklicevanje na Konvencijo, s čimer se ta začne uporabljati.

Hkrati je postopek spreminjanja Konvencije privedel do novega sklopa posodobljenih in prožnejših pravil o poreklu. Pogodbenice so 7. decembra 2023 soglasno sprejele uradno spremembo Konvencije. Spremenjena pravila se bodo začela uporabljati šele 1. januarja 2025.

Glede na navedeno je Egipt zaprosil, da se čim prej začne uporabljati novi sklop pravil o poreklu, in sicer kot alternativna možnost veljavnim pravilom Konvencije, medtem ko se čaka na izid postopka spremembe. Ta zahteva je pojasnjena v nadaljevanju.

Splošna uporaba prehodnih pravil o poreklu

Ta alternativna pravila o poreklu, t. i. prehodna pravila, so namenjena začasni uporabi, na neobvezni in dvostranski podlagi, s strani EU in Egipta do začetka veljavnosti spremembe Konvencije. Uporabljala naj bi se kot alternativna možnost k pravilom Konvencije, saj so bila slednja določena tako, da ne posegajo v načela, določena v ustreznih sporazumih in drugih povezanih dvostranskih sporazumih med pogodbenicami. Zato ta pravila ne bodo obvezna, temveč jih bodo gospodarski subjekti uporabljali na neobvezni osnovi, če bodo želeli koristiti preferenciala na podlagi Pravil, in ne na podlagi preferencialov Konvencije. Njihov namen ni spreminjanje Konvencije, saj bo ta ostala veljavna med njenimi pogodbenicami, prav tako ne bodo spremenila pravic in obveznosti pogodbenic, ki jih imajo na podlagi Konvencije.

Od 1. septembra 2021 že velja mreža dvostranskih protokolov o pravilih o poreklu med pogodbenicami Konvencije, na podlagi katerih se že uporabljajo prehodna pravila³. Postopek izvajanja prehodnih pravil s preostalimi pogodbenicami napreduje pod pogojem, da pogodbenice zaključijo postopke sprejetja. Ta mreža omogoča uporabo kumulacije med pogodbenicami, ki uporabljajo prehodna pravila.

EU je v začetku leta 2021 Egiptu poslala predlog⁴ za sprejetje teh alternativnih pravil o poreklu. Egipt je na zadnjem zasedanju pododbora za carinsko sodelovanje 18. oktobra 2022 v Kairu EU obvestil, da so bila ta pravila sprejeta z edinim pridržkom glede opombe⁵ v skladu s členom 8(4) Dodatka A. Zato je treba predložiti nov predlog brez te opombe. Črtanje te opombe bo od izvoznikov obeh pogodbenic zahtevalo, da v primeru diagonalne kumulacije na dokazilih o poreklu navedejo ime skupnih partnerjev. To ima omejen vpliv na izvoznike in jim bo omogočilo, da izkoristijo prehodna pravila o poreklu med EU in Egiptom.

Prepustnost pravil med Konvencijo PEM in prehodnimi pravili o poreklu

Prehodna pravila predvidevajo prepustnost med obema sklopoma pravil o poreklu, saj omogočajo izdajo naknadnega dokazila o poreklu na podlagi dokazila, izdanega v skladu s pravili Konvencije PEM, če je izpolnjen pogoj, da zadevni izdelki izpolnjujejo zahteve obeh sklopov pravil. (Člen 21(1)(d)).

Deležniki so po izvajanju prehodnih pravil o poreklu med drugimi pogodbenicami v območju PEM vzporedno s pravili Konvencije PEM Komisijo opozorili, da soobstoja obeh sklopov pravil ovira

³ UL C 51, 10.2.2023, str. 1.

⁴ ST 11999/20 z dne 27. novembra 2020 in ST 11075/20 na spletišču <http://register.consilium.europa.eu>.

⁵ „Pogodbenici se strinjata, da bosta opustili obveznost, da se v dokazilo o poreklu vključi navedba iz člena 8(3).“

pravilno uporabo prehodnih pravil zaradi zapletenega postopka uporabe prepustnosti med obema sklopoma pravil, kot je določen v prehodnih pravilih.

Pogodbence, ki uporabljajo prehodna pravila, so se dogovorile, da bi se moralo dokazilo o poreklu, izdano na podlagi pravil o poreklu iz Konvencije PEM, *samodejno* šteti za veljavno v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, če so izpolnjeni trije pogoji:

- (1) Prepustnost **ne** bi smela biti mogoča, kadar se poreklo pridobi z uporabo kumulacije z materiali (ali predelavo) s poreklom iz pogodbenice PEM, ki ne uporablja prehodnih pravil ali s katero kumulacija ni mogoča.
- (2) Prepustnost bi morala biti omejena le na izdelke, za katere so prehodna pravila prožnejša od tistih iz Konvencije PEM.
- (3) Samo izdelki, ki so v skladu s pravili o poreklu iz Konvencije PEM, bi se lahko šteli za izdelke s poreklom v skladu s prehodnimi pravili.

Ta pristop bi zahteval spremembo različnih dvostranskih trgovinskih dogovorov med EU in njenimi partnericami, ki uporabljajo prehodna pravila o poreklu, in sicer spremembo protokola o pravilih o poreklu (člen 8(1)(b) Dodatka A k Protokolu o pravilih o poreklu) k različnim dvostranskim trgovinskim sporazumom.

Egipt je zahteval, da se samodejna prepustnost uvede v novi sklop alternativnih pravil od začetka.

Stališče EU v Pridružitvenem svetu bi moral določiti Svet.

Predlagane spremembe, kolikor se nanašajo na veljavno Konvencijo, so tehnične narave in ne vplivajo na vsebino trenutno veljavnega protokola o pravilih o poreklu. Zato ne zahtevajo ocene učinka.

3.1 Podrobnosti o alternativnih pravilih o poreklu

Predlagane spremembe v zvezi z uvedbo alternativnega sklopa pravil o poreklu, ki že veljajo med EU in 13 partnericami⁶ od 1. septembra 2021, omogočajo dodatno prožnost in elemente posodobitve, o katerih se je Unija že dogovorila v drugih dvostranskih sporazumih (celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu med EU in Kanado, sporazumu o prosti trgovini med EU in Vietnamom, sporazumu o gospodarskem partnerstvu med EU in Japonsko, sporazumu o gospodarskem partnerstvu med EU in državami partnericami sporazuma o Južnoafriški razvojni skupnosti) ali preferencialnih shemah (splošni sistem preferencialov). Glavne spremembe so:

- (a) V celoti pridobljeni izdelki – „pogoji za plovila“:

Tako imenovani pogoji za plovila iz alternativnega sklopa pravil (člen 3(2) prehodnih pravil) so enostavnejši in omogočajo večjo prožnost. V primerjavi s sedanjim besedilom (člen 4(2) Dodatka I h Konvenciji PEM) so bili črtani nekateri pogoji (tj. posebne zahteve v zvezi s posadko); drugi pogoji so bili spremenjeni, da se zagotovi večja sprostitev (lastništvo).

- (b) Zadostni postopki obdelave ali predelave – povprečna osnova

Predlagani alternativni sklop pravil (člen 4 prehodnih pravil) izvozniku omogoča prožnost, da carinske organe zaprosi za dovoljenje za izračun cene franko tovarna in vrednosti materialov brez porekla na povprečni osnovi, da bi se upoštevala nihanja v stroških in menjalnih tečajih. To bi moralo izvoznikom zagotoviti večjo predvidljivost.

⁶ UL C 51, 10.2.2023, str. 1.

(c) Dovoljeno odstopanje

Trenutno dovoljeno odstopanje (člen 5 Dodatka I h Konvenciji PEM) je določeno na 10 % cene izdelka franko tovarna.

Predlagano besedilo (člen 5 prehodnih pravil) določa, da je za kmetijske proizvode dovoljeno odstopanje 15 % neto mase izdelka in za industrijske izdelke odstopanje v višini 15 % cene izdelka franko tovarna.

Dovoljeno odstopanje pri masi uvaja objektivnejše merilo, 15-odstotni prag pa bi moral zagotavljati zadostno stopnjo prizanesljivosti. Zagotavlja tudi, da mednarodno nihanje cen blaga ne vpliva na poreklo kmetijskih proizvodov.

(d) Kumulacija

Predlagano besedilo (člen 7 prehodnih pravil) ohranja diagonalno kumulacijo (člen 3 Dodatka I h Konvenciji PEM) za vse izdelke, pod pogojem, da partnerice, ki so vključene v kumulacijo, sprejmejo enak sklop alternativnih pravil o poreklu. Poleg tega določa splošno polno kumulacijo za vse izdelke, razen za tekstil in oblačila iz poglavij 50 do 63 harmoniziranega sistema (HS).

Poleg tega za izdelke iz poglavij 50 do 63 HS predvideva dvostransko polno kumulacijo. Unija in Egipt bosta imela možnost, da se dogovorita o razširitvi splošne polne kumulacije tudi na izdelke iz poglavij 50 do 63 HS.

(e) Ločeno knjigovodsko izkazovanje

V skladu z veljavnimi pravili (člen 20 Dodatka I h Konvenciji PEM) lahko carinski organi dovolijo ločeno računovodsko izkazovanje, „če pri ločenem skladiščenju zalog (...) nastanejo precejšnji stroški ali znatne težave“. Spremenjeno pravilo (člen 12 prehodnih pravil) določa, da lahko carinski organi dovolijo ločeno računovodsko izkazovanje „če so (...) uporabljeni zamenljivi materiali s poreklom in taki brez porekla“.

Izvozniku ob zahtevku za ločeno računovodsko izkazovanje ne bo potrebno več utemeljiti, da je ločeno skladiščenje zalog povezano s precejšnjimi stroški ali znatnimi težavami, zadostovala bo navedba, da se uporabljajo zamenljivi materiali.

V primeru sladkorja, ki je lahko material ali končni izdelek, ne bo več treba fizično ločevati med izdelki s poreklom in izdelki brez porekla.

(f) Načelo teritorialnosti

Veljavna pravila (člen 11 Dodatka I h Konvenciji PEM) omogočajo, da se nekatere obdelave ali predelave pod določenimi pogoji opravijo zunaj ozemlja, z izjemo izdelkov iz poglavij 50 do 63 HS, kot so tekstilni izdelki. Predlagana pravila (člen 13 prehodnih pravil) ne vsebujejo več izključitve tekstilnih izdelkov.

(g) Nespreminjanje izdelkov

Predlagano pravilo o nespreminjanju (člen 14 prehodnih pravil, ki nadomešča določbe pravila o neposrednem prevozu iz člena 12 Dodatka I h Konvenciji PEM) določa več prožnosti pri gibanju izdelkov s poreklom med pogodbenicami. Izogibati bi se bilo treba situacijam, v katerih so izdelki, za katere ni dvoma o njihovem statusu porekla, izključeni iz ugodnosti preferencialne stopnje pri uvozu, ker formalne zahteve iz določbe o neposrednem prevozu niso izpolnjene.

(h) Prepoved povračila ali izvzetja od carin

V skladu z veljavnimi pravili (člen 14 Dodatka I h Konvenciji PEM) se splošno načelo prepovedi povračila uporablja za materiale, ki se uporabljajo pri proizvodnji katerega koli izdelka. V skladu s predlaganimi pravili (člen 16 prehodnih pravil) je prepoved odpravljena za vse izdelke, razen za materiale, ki se uporabljajo za proizvodnjo izdelkov, ki spadajo v področje uporabe poglavij 50 do

63 HS. Kljub temu besedilo določa tudi nekatere izjeme od prepovedi povračila dajatev za te izdelke.

(i) Dokazilo o poreklu

Besedilo uvaja eno samo vrsto dokazila o poreklu (EUR.1 ali izjava o poreklu – člen 17 prehodnih pravil) namesto dvojnega pristopa EUR.1 in EUR.MED (člen 16 Dodatka I h Konvenciji PEM), kar bistveno poenostavlja sistem. To bi moralo izboljšati skladnost gospodarskih subjektov, tako da se ti izognejo napakam zaradi zapletenih pravil in da se olajša upravljanje s strani carinskih organov. Poleg tega to ne bi smelo vplivati na zmožnost preverjanja dokazil o poreklu, ki ostaja enaka.

Predlagana pravila (člen 17(3) prehodnih pravil) vključujejo tudi možnost dogovora o uporabi sistema registriranih izvoznikov (sistem REX). Ti izvozniki, ki so registrirani v skupni podatkovni zbirki, bodo sami odgovorni za sestavo navedb o poreklu, ne da bi šli skozi postopek odobrenega izvoznika. Navedba o poreklu bo imela enako pravno veljavo kot izjava o poreklu ali potrdilo o gibanju blaga EUR.1.

Poleg tega je v predlaganih pravilih predvidena možnost odobritve uporabe dokazila o poreklu, ki je izdano in/ali predloženo v elektronski obliki.

Da bi lahko razlikovali med izdelki, ki izvirajo iz alternativnega sklopa pravil, in izdelki, ki izvirajo iz Konvencije, bodo morala potrdila o poreklu ali izjave na računu, ki temeljijo na alternativnem sklopu pravil, vključevati izjavo o uporabljenih pravilih.

(j) Veljavnost dokazila o poreklu

Predlaga se podaljšanje obdobja veljavnosti dokazila o poreklu s 4 na 10 mesecev (člen 23 prehodnih pravil in člen 23 Dodatka I h Konvenciji PEM). Kar bi moralo prav tako zagotavljati več prizanesljivosti v zvezi z gibanjem izdelkov s poreklom med pogodbenicami.

3.2 Pravila glede seznama

3.2.1 Kmetijski proizvodi

(a) Vrednost in masa

Omejitev materialov brez porekla je bila izražena samo v vrednosti. Novi pragovi so izraženi v masi, da bi se preprečilo nihanje cen in valut (npr. ex poglavja 19, 20, 2105 in 2106), skupaj s črtanjem nekaterih omejitev za sladkor (npr. poglavje 8 ali 2202 HS).

Z alternativnim sklopom pravil se je povečal prag mase (z 20 % na 40 %) in možnost, da se za nekatere tarifne številke alternativno izbere vrednost ali masa. Poglavja in tarifne številke HS, ki jih zadeva sprememba, so zlasti: ex 1302, 1704 (alternativno pravilo glede mase ali vrednosti), 18 (1806: alternativno pravilo glede mase ali vrednosti), 1901.

(b) Prilagoditev vzorcem iskanja virov

Za druge kmetijske proizvode (npr. rastlinska olja, oreški, tobak) veljajo prožnejša pravila, ki so prilagojena ekonomski realnosti, zlasti za poglavja HS 14, 15, 20 (vključno s tarifno številko 2008), 23, 24. Alternativni sklop pravil vzpostavlja ravnovesje med regionalnim in svetovnim iskanjem virov, kot za poglavji 9 in 12. Poenostavljena so bila tudi pravila (zmanjšanje izjem) v poglavjih 4, 5, 6, 8, 11 in ex 13.

3.2.2 Industrijski izdelki (razen tekstila)

Predlagani kompromis vsebuje precejšnje spremembe v primerjavi s sedanjimi pravili:

– sedanje pravilo poglavja v zvezi s številnimi izdelki vsebuje dvojni kumulativni pogoj. To je združeno v en sam pogoj (poglavja HS 74, 75, 76, 78 in 79);

- črtano je bilo veliko posebnih pravil, ki odstopajo od pravila poglavja (poglavja HS 28, 35, 37, 38 in 83). Ta širši pristop pomeni enostavnejše okolje za gospodarske subjekte in carino;
- vključitev alternativnega pravila v sedanje pravilo poglavja izvozniku ponuja večjo izbiro pri izpolnjevanju merila glede porekla (poglavja 27, 40, 42, 44, 70 in 83, 84 in 85).

Rezultat vseh teh sprememb je posodobljen in modernejši seznam pravil, ki na splošno olajšuje izpolnjevanje merila za pridobitev statusa izdelka s poreklom. Poleg tega bo navedena možnost uporabe povprečja v določenem obdobju za izračun cene franko tovarna in vrednosti brez porekla zagotovila nadaljnjo poenostavitev za izvoznike.

3.2.3 Tekstil

V zvezi s tekstilom in oblačili so bile uvedene nove možnosti glede pasivnega oplemenitenja in dovoljenih odstopanj. Za te izdelke so bili uvedeni tudi novi postopki dodelitve porekla, zlasti za blago, ki bi postalo lažje dostopno. Nazadnje se bo tudi za te izdelke uporabljala polna dvostranska kumulacija. Takšna kumulacija bo omogočila, da se predelava, ki se izvaja na tekstilnih materialih (tj. tkanje, predenje itd.), upošteva v postopku proizvodnje v območju kumulacije.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1 Postopkovna pravna podlaga

4.1.1 Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“⁷.

4.1.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Pridružitveni svet je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani.

Na podlagi člena 3 Protokola 4 k temu Evro-mediteranskemu sporazumu se lahko Pridružitveni svet odloči, da bo spremenil določbe tega protokola.

Akt, k sprejetju katerega je pozvan Pridružitveni svet, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč na podlagi mednarodnega prava v skladu z odstavkom 2 člena 76 Pridružitvenega sporazuma.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2 Materialna pravna podlaga

4.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

⁷ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija proti Svetu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep sta zato člen 207(3) in prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3 Zaključek

Pravna podlaga za predlagani sklep bi moral biti člen 207(3) in prvi pododstavek člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlagane spremembe v zvezi z uvedbo alternativnega sklopa pravil o poreklu temeljijo na načelu posodobitve pravil o poreklu, da se uskladijo z novimi trendi, določenimi v nedavnih sporazumih o prosti trgovini. Spremembe pravil iz Konvencije PEM obsegajo predvsem poenostavitve carinskih postopkov in posodobitve, na primer:

zadostni postopki obdelave ali predelave – povprečna osnova: z izračunom cene franko tovarna in vrednosti materialov brez porekla na povprečni osnovi ob upoštevanju nihanj na trgu se izvoznikom zagotavlja večja predvidljivost;

dokazilo o poreklu: je predmet poenostavitve, saj se bo uporabljalo samo eno potrdilo o poreklu, tj. EUR.1;

veljavnost dokazila o poreklu: je bolj prizanesljiva, kar zadeva gibanje izdelkov s poreklom, saj se obdobje veljavnosti podaljša s 4 na 10 mesecev).

Te spremembe Konvencije PEM nimajo izmerljivega učinka na proračun EU, saj se njihovo področje uporabe nanaša predvsem na olajševanje trgovine in utrjevanje sodobnih praks carinskih organov. Zagotavljajo neobvezno poenostavitev na področjih, ki ostajajo v pristojnosti organov, ne da bi to vplivalo na vsebino pravil (ločeno računovodsko izkazovanje, dokazila o poreklu, povprečenje). Nekateri vidiki poenostavitve (na primer krčenje pravil za plovila) zagotavljajo večjo predvidljivost z odstranitvijo pogojev, ki jih carinski organi trenutno težko nadzirajo, drugi (nespreminjanje) pa se nanašajo na logistiko, ne da bi vplivali na vsebino pravil.

Kljub spremembi določb o povračilu dajatev se prepoved povračila dajatev ohrani v sektorju tekstila in oblačil, ki je še vedno eden od glavnih sektorjev trgovanja na območju PEM. Spremenjena pravila kodificirajo trenutno stanje, saj se ohrani prepoved, ki jo trenutno uporabljajo nekatere pogodbenice. Namen predlagane posplošitve polne kumulacije na območju PEM je okrepiti obstoječe trgovinske tokove znotraj območja in njihovo dopolnjevanje, vendar ne bi smela pomembno vplivati na pobrane carinske dajatve EU, saj bodo morali izdelki, za katere velja kumulacija, izpolnjevati zahteve glede dodane vrednosti na območju, da bi bili upravičeni do preferencialne obravnave, kot so zdaj.

Spremembe pravil glede seznama v sektorju kmetijskih in predelanih kmetijskih proizvodov obsegajo v glavnem prilagoditev metodologije, ne da bi vplivale na vsebino pravil. Sedanji pragi, ki so trenutno izraženi v vrednosti, bodo izraženi v masi. To merilo je bolj objektivno in carinski organi ga lažje nadzorujejo. Poenostavitev pravil za določene industrijske izdelke bi morala imeti omejen učinek na prihodke od carin, saj je lahko njihov rezultat v številnih primerih prej zamenjava virov kot pa povečanje preferencialnega uvoza iz držav PEM, ki bi nadomestil uvoz, za katerega so prej veljale uvozne dajatve. Učinek teh sprememb na prihodke od uvoznih dajatev zato ni količinsko opredelljiv. Kar zadeva trgovino in njen učinek na uporabo preferencialov, je z bolj sproščenimi novimi pravili večji poudarek na gospodarskem povezovanju na celotnem območju, na

primer v tekstilnem sektorju, kjer je uporaba preferencialov že zdaj zelo visoka. Izboljšana pravila o tekstilu in kumulaciji so namenjena predvsem okrepitvi že obstoječega regionalnega povezovanja in razpoložljivosti materialov znotraj območja, ne pa povečanju uvoza materialov brez porekla od zunaj.

6. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Pridružitvenega sveta spremenil Pridružitveni sporazum, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Pridružitvenem svetu, ustanovljenem z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani, glede spremembe Protokola 4 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(3) ter prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evro-mediteranski sporazum o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je Unija sklenila s Sklepom Sveta 2004/635/ES⁸, veljati pa je začel 1. junija 2006. Sporazum vključuje Protokol 4 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja.
- (2) V skladu s členom 3 Protokola 4 o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja⁹ se lahko Pridružitveni svet, ustanovljen s členom 74(1) Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: Pridružitveni svet), odloči, da spremeni določbe tega protokola. V skladu z odstavkom 2 člena 76 Sporazuma so sprejeti sklepi zavezujoči za pogodbenici, ki sprejmeta potrebne ukrepe za njihovo izvajanje.
- (3) Pridružitveni svet bo na svoji naslednji seji ali z izmenjavo pisem sprejel sklep o predlagani spremembi Protokola 4.
- (4) Zato je primerno določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Pridružitvenem svetu, saj bo sklep Pridružitvenega sveta za Unijo zavezujoč.
- (5) Regionalno konvencijo o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je Unija sklenila s Sklepom Sveta 2013/93/EU¹⁰, zanjo pa je začela veljati 1. maja 2012. Vsebuje določbe o poreklu blaga, s katerim se trguje na podlagi ustreznih sporazumov, sklenjenih med pogodbenicami, ki se uporabljajo brez poseganja v načela, določena v teh sporazumih.
- (6) Člen 6 Konvencije določa, da vsaka pogodbenica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se ta konvencija dejansko uporablja. V ta namen bi moral Pridružitveni svet sprejeti sklep, s

⁸ Sklep Sveta in Komisije z dne 21. aprila 2004 o sklenitvi Evro-mediteranskega sporazuma o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani (UL L 304, 30.9.2004, str. 38).

⁹ Sklep št. 1/2015 Pridružitvenega sveta EU-Egipt z dne 21. septembra 2015 (UL L 334, 22.12.2015, str. 62).

¹⁰ Sklep Sveta 2013/93/EU z dne 14. aprila 2011 o podpisu Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskih preferencialnih pravilih o poreklu v imenu Evropske unije (UL L 54, 26.2.2013, str. 4).

katerim se v Protokol 4 k Sporazumu vključi dinamično sklicevanje na Konvencijo, da bi se vedno skliceval na zadnjo veljavno različico Konvencije.

- (7) Razprave o spremembi Konvencije so privedle do novega sklopa posodobljenih in prožnejših pravil o poreklu, ki jih je treba vključiti v Konvencijo. Unija in Egipt sta izrazila, da bosta na dvostranski ravni začela uporabljati nova pravila takoj, ko bo to mogoče, in sicer kot alternativna pravila trenutno veljavnim pravilom, medtem ko se čaka na končni izid postopka spremembe.
- (8) EU je v začetku leta 2021, potem ko je Svet sprejel sklep¹¹ o določitvi stališča EU v Pridružitvenem svetu, Egiptu poslala osnutek sklepa, ki naj bi ga Pridružitveni svet sprejel za izvajanje prehodnih pravil o poreklu. Egipt je na zadnjem zasedanju pododbora za carinsko sodelovanje 18. oktobra 2022 v Kairu EU obvestil, da so bila ta pravila sprejeta z edinim pridržkom glede opustitve obveznosti iz člena 8(4) Dodatka A, s čimer je bil izčrpan sklep Sveta EU. Zato bi bilo treba novo stališče EU v Pridružitvenem svetu EU-Egipt določiti z novim sklepom Sveta.
- (9) Obe pogodbenici sta se strinjali, da ne bosta opustili obveznosti gospodarskih subjektov, da v primeru diagonalne kumulacije na dokazilih o poreklu navedejo ime skupnih partnerjev.
- (10) Na prvem tehničnem sestanku o prehodnih pravilih o poreklu, ki je potekal 5. februarja 2020 v Bruslju, se je večina pogodbenic Konvencije, vključno z EU in Egiptom, strinjala, da se revidirana pravila Konvencije (v nadaljnjem besedilu: prehodna pravila o poreklu) izvajajo vzporedno s pravili Konvencije na prehodni dvostranski podlagi do sprejetja revidiranih pravil Konvencije.
- (11) Od 1. septembra 2021 že velja mreža dvostranskih protokolov o pravilih o poreklu med pogodbenicami Konvencije, na podlagi katerih se že uporabljajo prehodna pravila¹². Postopek izvajanja prehodnih pravil s preostalimi pogodbenicami napreduje pod pogojem, da pogodbenice zaključijo postopke sprejetja.
- (12) Cilj prehodnih pravil o poreklu je uvesti prožnejša pravila, da se olajša opredelitev preferencialnega statusa blaga s poreklom. Ker so prehodna pravila o poreklu na splošno prožnejša od tistih iz Konvencije, bi se blago, ki izpolnjuje pravila iz Konvencije, lahko štelo za blago s poreklom tudi v skladu s prehodnimi pravili o poreklu, razen za nekatere kmetijske proizvode, ki se uvrščajo v poglavja 2, 4 do 15, 16 (razen za predelane ribiške proizvode) in 17 do 24.
- (13) Prehodna pravila o poreklu se uporabljajo vzporedno s pravili o poreklu iz Konvencije, kar ustvarja dve različni območji kumulacije. Zato je bila v členu 8 Dodatka A uvedena splošna uporaba prepustnosti med Konvencijo in prehodnimi pravili o poreklu.
- (14) Stališče Unije v okviru Pridružitvenega sveta bi zato moralo temeljiti na osnutku sklepa –

¹¹ Sklep Sveta (EU) 2020/2064 z dne 7. decembra 2020 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Pridružitvenem svetu, ustanovljenem z Evro-mediteranskim sporazumom o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Arabsko republiko Egipt na drugi strani, glede spremembe navedenega sporazuma z nadomestitvijo Protokola 4 k navedenemu sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja (UL L 424, 15.12.2020, str. 31).

¹² UL C 51, 10.2.2023, str. 1.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Pridružitvenem svetu, temelji na osnutku akta Pridružitvenega sveta, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*